

Karelia-ammattikorkeakoulu
Medianomi (AMK)

Näkymättömät leikkaukset videoissa

Juulia Eskman

Opinnäytetyö, toukokuu 2023

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2023
Media-alan koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihde)

Tekijä
Juulia Eskman

Nimeke
Näkymättömät leikkaukset videoissa

Tiivistelmä

Opinnäytetyö käsittelee, mitä videoeditoinnissa käytetyt näkymättömät leikkaukset ovat ja miksi niitä käytetään sekä miten niitä toteutetaan. Näkymättömät leikkaukset ovat videoeditointitekniikka, jossa kahden oton välinen leikkauskohta tehdään mahdollisimman huomaamattomaksi. Katsojan on miltei mahdoton löytää onnistuneesti tehtyä näkymättömiä leikkausta videosta, mikä luo mielikuvan pitkistä katkeamattomasta otosta. Näkymättömät leikkaukset ovat hyvin yleisesti käytetty editointitekniikka ja niiden suosio on kasvanut valtavasti esimerkiksi kokonaan näkymättömillä leikkauksilla tehtyjen elokuvien sekä videopalvelu TikTokin ansiosta.

Opinnäytetyön tietoperusta pohjautuu kirjallisuus- ja verkkolähteisiin sekä erilaisiin videoihin. Opinnäytetyön toiminnalliseksi osuudeksi tehtiin erilaisista näkymättömistä leikkauksista koostettu esimerkkivideo, jonka on tarkoitus tukea raporttia sekä selkeyttää luettua konkreettisten esimerkkien avulla.

Opinnäytetyö käsittelee videoiden jatkuvuuden tärkeyttä ja sen luomista, näkymättömien leikkauksien käyttämisen hyötyjä sekä toteuttamisen haasteita. Opinnäytetyö esittelee erilaisia näkymättömiä leikkauksia sekä videoeditointitekniikan perusteita ja käsitteitä. Työstä tuli tiettyyn videoeditointitekniikkaan keskittyvä kokonaisuus, joka sopii aiheen tarkempaan opiskeluun. Opinnäytetyö toimii kattavana tietopohjana videoeditoinnista ja näkymättömistä leikkauksista kiinnostuneille.

Kieli
suomi

Sivuja 39
Liitteet -
Liitesivumäärä -

Asiasanat
näkymättömät leikkaus, videoeditointi, videosiirtymä, jatkuvuusleikkaus

THESIS
May 2023
Degree Programme in Media

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600 (switchboard)

Author
Juulia Eskman

Title
Invisible Cuts in Videos

Abstract

This thesis describes what invisible cuts used in video editing are, why they are used and how they are made. Invisible cuts are a video editing technique where the cut point between two shots is made as unnoticeable as possible. It is almost impossible for the viewer to find a successfully made invisible cut in a video, which creates the impression of a long uninterrupted shot. Invisible cuts are a commonly used editing technique, and their popularity has grown massively firstly because of the examples of the movies that are completely made without any visible cuts. Secondly the popularity of invisible cuts has grown due to the video service TikTok.

The knowledge base of this thesis is based on literature and online sources, as well as many different videos. As part of the thesis project, an example video was made of different types of invisible cuts which is intended to support the report and clarify it with practical examples.

This thesis discusses the importance of video continuity and how to carry it out, the benefits of using invisible cuts and the challenges of making them. This thesis presents various invisible cuts as well as the basics and terms of video editing technology. This project is an entity that focuses on a certain video editing technique, which is suitable for a more detailed study of the subject. This thesis serves as a comprehensive knowledge base for those interested in video editing and invisible cuts.

Language
Finnish

Pages 39
Appendices -
Pages of Appendices -

Keywords
invisible cut, video editing, video transition, continuity editing

Sisältö

1	Johdanto	6
2	Jatkuvuuden käsite kuvakerronnassa	7
3	Näkymätön leikkaus	8
3.1	Peruseriaate	8
3.2	Hitchcock käyttää ensimmäisenä	10
3.3	Käyttäminen nykyisin	10
4	Siirtymät	11
4.1	Ottojen välillä siirtyminen	11
4.2	Tyypillisin siirtymä on suora leikkaus	12
4.3	Ristikuva, häivytytys ja pyyhkäisy	13
4.4	White out ja black out	15
5	Esimerkkivideo	16
6	Näkymättömien leikkauksien toteuttaminen	17
6.1	Yleistä	17
6.2	Värin kautta siirtyminen	18
6.3	Nopea liike	20
6.4	Etualan peittävä esine	21
7	Toteutuksen yleisimmät haasteet	23
7.1	Suunnitelman tekemättä jättäminen	23
7.2	Näyttelijöiden vähäinen valmistautuminen	23
7.3	Kuvausryhmän kokemattomuus	24
7.4	Lavastuksen haastavuus	25
7.5	Katsojalle tylsänä ja yksinkertaisena näyttäytyminen	25
8	Hyödyt videon kerronnalle	26
8.1	Yksityiskohtien näkeminen	26
8.2	Tunnelman luominen	28
8.3	Jatkuvuuden edistäminen	29
9	TikTokin siirtymät	31
10	Yhteenveto	34
11	Pohdinta	34
	Lähteet	37

Sanasto

leikkaus – (eng. cut) liitos kahden otoksen välillä (Kivi & Pirilä 2008, 123).
Leikkaus on nopea siirtyminen A otoksesta B otokseen (Pramaggiore & Wallis 2020, 433).

otos – (eng. shot) kohtaus on tehty otoista. Jokainen otto on jatkuva video, siitä hetkestä, kun laitot kameran päälle ja suljet sen. Jokaista ottoa trimmataan ja siistitään videolle sopivaksi. (Brown 2020, 144.)

kohtaus – (eng. scene) yhdessä paikassa tapahtuva, samassa ajassa jatkuva sarja otoksia. Jos lokaatio tai aika vaihtuu, vaihtuu myös kohtaus. (Brown 2020, 144.)

siirtymä – (eng. transition) videoiden ottoja ja leikkeitä voidaan yhdistää yhtenäiseksi viimeistellyksi kokonaisuudeksi siirtymien avulla. Siirtymät voivat olla efektin kaltaisia muokkauksia tai yksinkertaisia leikkauksia. (Heckmann 2021.)

pitkä otto – (eng. long take) pitkä katkeamaton otto, yleensä yli minuutin pituinen. Voidaan tehdä joko kuvaamalla yhteen pötköön tai näkymättömien leikkauksien avulla. (Backstage 2022.)

leikkaaja – (eng. editor) tunnetaan myös termillä editoija. Henkilö, jonka vastuulla on laittaa elokuva tai video kokoon kuvatussta materiaalista sekä tehdä päätöksiä mitä otoksia videossa käytetään sekä rakentaa videolle rytmi ja siirtymät. (Pramaggiore & Wallis 2020, 433.)

jatkuvuusleikkaus - (eng. continuity editing) leikkaustyyli, jossa tarinaa pyritään kuljettamaan keskeytymättömänä kuvavirtana niin, että pyritään minimoimaan yleisön tietoisuus videossa tapahtuviin siirtymiin, erityisesti leikkauksiin. Tämä parantaa tarinan kulkua ja lisää katsojan uppoutumista siihen. (Pramaggiore & Wallis 2020, 433.)

1 Johdanto

Opinnäytetyöni käsittelee videoissa tapahtuvia näkymättömiä leikkauksia. Opinnäytetyöni tarkoitus on selittää, mitä näkymättömät leikkaukset ovat, miten niitä tehdään ja miksi niitä käytetään videoiden editoimisessa. Opinnäytetyöni pääpiirteitä on kuvata näkymättömän leikkauksen käsitettä sekä sen peruseriaatetta, kertoa kyseisen leikkaustekniikan käyttötavoista sekä sen toteuttamisesta. Opinnäytetyöni käsittelee videoiden jatkuvuuden käsitettä ja sen tärkeyttä sekä erilaisia videossa tapahtuvia siirtymiä. Opinnäytetyöni kertoo myös näkymättömien leikkauksien historiaa, sen käytöstä erilaisissa elokuvissa sekä näkymättömien leikkauksien käytöstä videopalvelu TikTokissa. Opinnäytetyöni käsittelee myös erilaisia haasteita, joita näkymättömiä leikkauksia tehdessä eteen saattaa tulla. Opinnäytetyöni syventyy myös pohtimaan, miten näkymättömät leikkaukset näkyvät videoissa ja millaista arvoa ne voivat videolle tuoda.

Opinnäytetyöni toiminnallinen osuus on esimerkkivideo, mihin on kerätty erilaisia esimerkkejä näkymättömistä leikkauksista. Esimerkkivideon tavoitteena on avata lukijalle näkymättömien leikkauksien maailmaa selkein esimerkein. Esimerkkivideon tarkoituksena on myös antaa lukijalle selkeämpi kuva, miten näkymättömiä leikkauksia tehdään ja saada lukija ymmärtämään paremmin, miten näkymättömät leikkaukset näyttäytyvät videoita katsoessa. Opinnäytetyöni tietoperusta pohjautuu eri video- ja elokuva-ammattilaisten kirjoittamiin verkkolähteisiin, blogeihin, elokuvaan ja videoihin sekä alan kirjallisuuteen.

Opinnäytetyöni tavoitteena on olla selkeä kokonaisuus näkymättömien leikkauksien toteuttamiseen ja videon kerronnalliseen vaikuttamiseen. Opinnäytetyöni keskittyy näkymättömien leikkauksien tapoihin, tekniikoihin, hyötyihin, haasteisiin, historiaan, kehitykseen ja käyttöön. Tavoitteenani on luoda selkeä kokonaisuus videoissa esiintyvistä näkymättömistä leikkauksista niin, että työ toimii tulevaisuudessa oppaana ja tietoisena näkymättömistä leikkauksista ja videoiden editoinnista kiinnostuneille.

2 Jatkuvuuden käsite kuvakerronnassa

Videot ja elokuvat ovat kokeneet suuria muutoksia aina niiden varhaisista ajoista uutuuden viehätysinä nykypäivän valtaviin menestystuotantoihin asti. Merkittävistä edistysaskeleista huolimatta videoiden yksi tärkeä teema on jatkuvuus ja se säilyy edelleen videoiden teossa. Jatkuvuuden merkitystä videoissa ei voi liioitella.

Jatkuvuudella tarkoitetaan videossa esiintyvän tarinan johdonmukaisuutta sekä videossa esiintyvien elementtien yhtenäisyyttä. Jatkuvuuden luominen videoissa on välttämätöntä, sillä johdonmukaisuuden ja logiikan noudattaminen luo katsojalle mukaansatempaavan ja nautinnollisen katselukokemuksen. Videoihin luodaan jatkuvuutta, jotta katsoja pysyy mukana tarinassa. Videoiden tekijät haluavat pitää huolen, että katsoja ei eksy tai hämmenny näkemästään. Tämä on äärimmäisen tärkeää varsinkin pidemmissä videoissa, kuten elokuvissa. Jos videosta puuttuu jatkuvuus, tarina muuttuu äkillisesti ja videon juonen, hahmojen tai tapahtumien seuraamisesta tulee vaikeaa. Tämä voi johtaa katsojan kiinnostuksen menetykseen ja lopulta huonoon katselukokemukseen. (Patry 2017.)

Videoissa voi helposti menettää ajantajun varsinkin silloin, kun tarinassa on useita juonenkäänteitä tai hyppyä ajasta toiseen. Jatkuvuuden tehtävä on varmistaa, että katsoja on tietoinen ajan kulumisesta sekä pystyy seuraamaan tapahtumien ja aikajanan kehitystä tarinan edetessä. Jatkuvuuden ylläpitäminen videoissa vaatii huolellista suunnittelua ja hyvää toteutusta koko videonprosessin ajan. Yksityiskohtiin huomion kiinnittäminen aina varhaisista suunnitteluvaiheista lopulliseen videoon on tärkeää. (Jacobs 2023.)

Jatkuvuuden tarkoitus on varmistaa, että video pysyy yhtenäisenä. Jokaisen kohtauksen tulisi virrata mahdollisimman saumattomasti kohtauksesta toiseen ilman häiritseviä tai hämmentäviä siirtymiä. Katsojan pitäisi kokea katsomansa loogisena ja yhtenäisenä kerrontana eikä sarjana erillisiä kohtauksia. (Jacobs 2023.)

Jatkuvuuden luominen videoihin on Hollywoodin elokuvaleikkauksen normi, joten katsoja on tottunut siihen, että hän ei kiinnitä erityistä huomiota elokuvan rytmiin tai leikkauksiin (Hellerman 2020). Hollywoodin elokuvakerronta perustuu yksinkertaisiin leikkauksiin, jossa kuvaa ja sen vastakuvaa vaihdellaan luoden harmonian, jatkuvuuden, selkeyden ja eheyden piirteitä elokuvalle (Nummelin 2005, 165). Katsoja huomaa yleensä ainoastaan erityisen huonon leikkauksen eli erinomainen editointi jää huomaamatta (Hellerman 2020). Kun videoiden editoija tekee työnsä hyvin, hänen kätensä jälkeä ei katsojan pitäisi huomata (Aldredge 2022).

Jatkuvuuden luomisella videoihin editoijat pyrkivät minimoimaan yleisön tietoisuuden videoissa tapahtumiin siirtymiin ja kohtauksien saumakohtiin. Tietyillä siirtymillä ja leikkauksilla videoissa tapahtuvaa jatkuvuutta voidaan työstää vielä pidemmälle, aina siihen pisteeseen asti, että siirtymät katoavat kokonaan näkyvistä. Tätä kutsutaan näkymättömäksi leikkaukseksi.

3 Näkymätön leikkaus

3.1 Peruseriaate

Videoeditoinnin yleinen käytäntö on, että termistö on englanninkielistä, eikä kaikille sanoille välttämättä löydy suomennosta tai suomenkielinen vastine ei ole yleisesti tunnettu. Tässä opinnäytetyössä aion käyttää suomennoksia niistä käsitteistä, joista sellaiset selkeästi löytyvät. Jos termille ei ole hyvää sekä tunnettua suomennosta, aion käyttää sen englanninkielistä vastinetta.

Minun opinnäytetyöni keskittyy yhteen tiettyyn editointityyliin ja tämä tyyli on tehdä videon leikkauskohta näkymättömäksi. Englannin kielellä tätä editointitapaa kutsutaan invisible cutiksi tai invisible editiksi eli näkymättömäksi leikkaukseksi tai näkymättömäksi editoinniksi. Näkymätön leikkaus on muiden siirtymien ja leikkauksien tapaan yksi keino siirtyä videon otoksesta toiseen,

mutta näkymätön leikkaus on nimensä mukaisesti tehty tarkoituksella ihmissilmälle huomaamattomaksi.

Näkymättömässä leikkauksessa siirtymä koitetaan piilottaa ja otoksien vaihtumiskohta koitetaan tehdä mahdollisimman yhtenäiseksi, jotta katsoja ei sitä huomaisi. Tarkoitus on luoda mahdollisimman saumaton kohtaus, joka häiritsee mahdollisimman vähän videon visuaalisen narratiivin kulkua. Onnistuessaan näkymätöntä leikkauskohtaa on vaikea ja jopa mahdoton huomata. Leikkauskohta jää näkymättömäksi, jolloin katsojalle syntyy mielikuva pitkästä ja yhtenäisestä otosta, vaikka todellisuudessa videossa on ollut kaksi erinäistä ottoa. (2bridges 2017.) Yleisö saattaa pystyä päättelemään, että kohtaus on vaihtunut, mutta tarkkaa leikkaushetkeä on vaikea löytää. Ihmisen aivot on ohjelmoitu etsimään yhdistäviä linjoja ja yhteyksiä eivätkä elokuvat ole poikkeus. Jos otosten välillä on näkymätön leikkaus, ihminen ei yleensä tajua tietoisesti, että kohtaus on vaihtunut. (Beacham 2022.)

Näkymätön leikkaus videon editointitekniikkana on saavuttanut valtavan suosion elokuvateollisuuden parissa. Sen käyttö on yleistynyt videoeditoinnissa ja sitä käytetään yhä useammassa suurissa projekteissa, esimerkiksi kokonaisia elokuvia voidaan luoda tätä tekniikkaa käyttäen. Tästä hyvät esimerkit ovat vuonna 2014 ensi-iltansa saanut Alejandro González Iñárrituno ohjaama *Birdman* sekä vuonna 2019 julkaistu Sam Mendesin *1917*. Nämä molemmat ovat elokuvia, jossa kaikki leikkauskohdat ovat piilotettu katsojilta. Näin katsojalle jää mielikuva siitä, että elokuvat olisi kuvattu yhdellä otolla ja kerralla purkkiin, mikä ei tosiasiallisesti pidä paikkaansa. (Brown 2020, 147.) Kyseessä on vain onnistunut teos, joka on vaatinut paljon pohdintaa ja tarkkaa suunnittelua, jotta kaikki leikkaukset saadaan tehtyä juuri niin kuin halutaan. Näkymättömiä leikkauksia hyödyntäviä elokuvia ei kuitenkaan pidä sekoittaa one-shot elokuviin eli sellaisiin elokuviin, jotka ovat oikeasti kuvattu yhdellä otolla. One-shot elokuvia eli ilman leikkauksia olevia elokuvia ovat esimerkiksi *Russian Ark* (2003), *Utoya: July 22* (2018) ja *Blind Spot* (2018). Elokuvat, missä näkymättömiä leikkauksia käytetään, jäljittelevät one-shot elokuvien tyyliä ja piilotetuilla leikkauksilla halutaan luoda vaikutelma siitä, että elokuva olisi kuvattu yhdellä otolla, vaikka näin ei tosiasiallisesti ole. (Thrift 2020.)

3.2 Hitchcock käyttää ensimmäisenä

Vuonna 1948 julkaistu *Rope* on Alfred Hitchcockin ohjaama murha- ja jännityselokuva, jota pidetään yhtenä ensimmäisistä elokuvista, missä näkymätöntä leikkausta käytetään (Crow 2019). Tuolloin ohjaajat käyttivät selluloidia ja he pystyivät ottamaan otoksia yhden filmirullan verran eli noin kymmenen minuutin ajan. Tämä tarkoitti siis sitä, että koko elokuvan kuvaus kerralla ei ollut mitenkään mahdollista ilman leikkauksia. Tästä rajoituksesta huolimatta Hitchcock alkoi tehdä 'yhden oton' elokuvaa. (Olsen 2021.) Hitchcockin täytyi siis juonia tarkkaan, miten piilottaa leikkaukset pitkiin ottoihin (Brown 2020, 146).

Rope sisältää viisi näkymätöntä leikkausta. Ne on tehty niin, että kameran linssin eteen ilmestyy hetkeksi jotain, mikä peittää näkyvyyden. (Nedomansky 2013.) Pimeyden aikana leikkaus tapahtuu. Kuvausryhmä vaihtaa filmirullan ja seuraava kohtaus alkaa pimeydestä kameran vetäytyessä pois näkyvyyden peittäneestä kohteesta. *Rope*-elokuvan leikkaukset eivät ole niin hyvin piilotettuja kuin vastaavat nykypäivän elokuvissa, ja ne on helposti katsojan löydettävissä. (Olsen 2021.) Hitchcock käytti enemmän kameran liikuttamista kuin editoimista keinonaan piilottaa leikkauskohdat (Dancyger 2019, 83).

Elokuvaa pidetään hyvin kokeellisena eikä se saanut aikanaan arvostusta (Fisher 2019). Myös Hitchcock itse piti elokuvaa epäonnistuneena harjoituksena ja vuonna 1962 antamassaan haastattelussa hän myös sanoi "ei epäilystäkään, elokuvat on leikattava" Thriftin 2020 mukaan. Elokuva on jäänyt kuitenkin historiaan yhtenä innovatiivisena teoksena haastaa äänitys- ja leikkaustekniikat (Fisher 2019).

3.3 Käyttäminen nykyisin

Nykyisin näkymätön leikkaus on hyvin yleisesti käytetty sekä elokuvissa että videoissa. Tarkkasilmäinen katsoja pystyy huomaamaan piilotettuja leikkauksia useista eri elokuvista sekä tv-sarjoista. Myös nopeatempoisissa mainoksissa

sekä videopalvelu TikTokissa leikkaukset ovat hyvin yleisiä ja niiden suunnitteluun sekä toteuttamiseen käytetään uusia näkökulmia. Videoiden editoinnin kehittyttyä leikkauksia pystytään tekemään mitä luovemmilla tavoilla sekä helppokäyttöiset videoeditointiohjelmat takaavat, että kuka vaan pystyy niiden tekoa harjoittelemaan.

Nykyiset elokuvantekijät haastavat itseään kokeilemaan rajoja ja useista elokuvista löytyy yksittäisiä näkymättömiä leikkauksia, mutta myös kokonaisia elokuvia on tehty näyttämään one-shot elokuvilta. Yksi esimerkki näistä on elokuva 1917, jossa brittisotilaat jäävät loukkuun vihollislinjojen taakse. Koko elokuva on tehty näyttämään siltä, että se on kuvattu kerralla purkkiin, mutta tosiasiasa elokuva on täynnä piilotettuja leikkauksia. (Fisher 2021.) Elokuvasta löytyy yhteensä 34 kekseliäästi piilotettua leikkausta, joista jokainen on vaatinut tarkan suunnittelun (Curran 2020). Illuusio katkeamattomasta jatkuvuudesta löytyy myös elokuvasta Birdman, jossa seurataan Michael Keatonin esittämää hiipuvaa Hollywood-tähteä. Elokuvan leikkaukset ovat todella minimaalisia ja ne ovat vaikeasti löydettävissä. Sekä Birdman että 1917 ovat ansainneet kuvauksellaan Oscar-palkinnon. (Itäkangas 2018.)

4 Siirtymät

4.1 Ottojen välillä siirtyminen

Ottojen välinen siirtyminen voidaan piilottaa ja tehdä näkymättömäksi kameran liikkeillä tai käyttämällä erilaisia siirtymiä. Videoeditoinnissa siirtymällä tarkoitetaan tekniikkaa, jolla kaksi otosta on yhdistetty (Bernstein 2023). Siirtymän englanninkielinen termi on transition. Siirtymä sijaitsee yhden otoksen lopun ja seuraavan otoksen välissä. Siirtymiä on monia erilaisia ja niitä käytetään videoissa valikoiden esimerkiksi tyylin, sävyn, tunnelman, ajan ja tarinan mukaan. Siirtymät keksittiin alun perin tasoittamaan nopeita muutoksia otosten välillä. Siirtymien tarkoituksena oli antaa yleisölle aikaa siirtyä ensimmäisen otoksen tunnelmasta toisen otoksen tunnelmaan, joka saattoi olla

hyvinkin erilainen. Filmille siirtymien tekeminen oli hankalaa ja ne vaativat laboratorio- ja pimiötyöskentelyä. (Ang 2006, 180.)

Siirtymät on totuttu jakamaan kolmeen pääryhmään: pieniin, keskisuuriin ja suuriin siirtymiin. Pienet siirtymät tehdään jo kuvauspaikalla, keskisuuret ja suuret leikaten. (Kivi & Pirilä 2008, 98.) Pienet siirtymät ovat kameran ja videon henkilöiden liikkeiden aikaansaamia otoksen sisäisiä kuvanmuutoksia (Anttila, Hassinen & Vainionpää 1996, 65.) Koska ne ovat otoksen sisäisiä, niitä ei voi enää kuvausvaiheen jälkeen tehdä (Kivi & Pirilä 2008, 101). Keskisuurten siirtymien työstäminen on lähinnä kohtausten ja fragmenttien jatkuvuuden ja sujuvuuden varmistamista. Suuria siirtymiä käytetään jaksojen ja kohtauksien välissä. Tuolloin lopetetaan edellinen teema ja aloitetaan uusi. (Kivi & Pirilä 2008, 98.)

4.2 Tyypillisin siirtymä on suora leikkaus

Kaikkein yksinkertaisin siirtymä on tavallinen suora leikkaus (Ang 2006, 180). Videoeditoimisessa yleisesti leikkauksella tarkoitetaan otosten paloittelua alusta, lopusta ja joskus myös keskeltä, mutta leikkaus tarkoittaa myös siirtymistä kuvasta tai äänestä toiseen (Koppa 2022). Tässä opinnäytetyössä leikkauksesta puhuttaessa puhutaan juuri tästä kahden oton välisestä siirtymästä.

Leikkaus on siirtymä, missä otoksesta yksinkertaisesti siirrytään toiseen. Leikkauksen englanninkielinen termi on cut. (Bernstein 2023.) Leikkaus on välitön siirtymä otosta A ottoon B (Pramaggiore & Wallis 2020, 197). Kahden eri oton yhdistämisen lisäksi leikkaus voi myös tapahtua saman oton kahden eri kohdan liittämällä yhteen (Chandler 2009, 2). Suora leikkaus on huomaamattomin mahdollinen siirtymä videoeditoinnissa (Ang 2006, 180). Leikkaus on videoeditoinnin tyypillisin siirtymä, eikä sitä voi koskaan käyttää liikaa videoissa (Short 2021).

Elokuviissa ja videoissa voi esiintyä monenlaisia erilaisia leikkauksia, mutta kaikki niistä ovat teknisiä ja ne määritellään suorina siirtymisinä kuvien välillä (Heckmann 2021). Leikkauksella tulee aina olla syy, miksi se tehdään. Leikkauksen on tarkoitus edistää videossa esiintyvää tarinaa, ideaa tai tunnetta, muuttaa näkökulmaa tai pitää videon tahtia yllä. (Chandler 2009, 2.) Huono leikkaus ei liikuta tarinaa eteenpäin antamalla sille uutta informaatiota, vaihtamalla lokaatiota tai rakentamalla tarinaa, ideaa ja tunnetta. Se ei palvele yleisöä tai elokuvaa. Huonon leikkauksen tunnistaa elokuvan kontekstista. Kun katsoja huomaa olevansa tylsistynyt, hämillään tai yhtäkkiä tietoinen ympäristöstään eikä keskity elokuvaan, huonot leikkaukset ovat todennäköisesti vieneet hänet tähän ajatusmaailmaan. (Chandler 2009, 65.)

Yksinkertainen leikkaus on videoeditoinnin oletussiirtymä, mutta välillä editoija saattaa haluta käyttää erilaisia tehosteita tehdessään siirtymää ottojen välillä. Jotkut näistä siirtymistä ovat rutiinia ja yleisesti käytössä videoita editoidessa, kun taas jotkut niistä ovat kekseliäämpiä. (Chandler 2009, 67.) Siirtymiä luodessa määritetään ensiksi ensimmäisen otoksen loppukohta ja seuraavan otoksen alku, jonka jälkeen voidaan pohtia, mitä siirtymää videossa halutaan käyttää ja kuinka pitkään sen halutaan katsojalle näkyvän. Siirtymää ei haluta luoda liian pitkäksi, sillä silloin leikkauskohta käy katsojalle liian ilmeiseksi. Vastaavasti jos siirtymä on liian lyhyt, tunnelmasta toiseen siirtyminen ei ole tasaista. Siirtymiä voidaan luoda videoihin editointiohjelmilla jälkikäteen, sillä nykyiset videoiden leikkausohjelmat sisältävät valmiita paketteja siirtymätehosteista. Siirtymien lisääminen on tehty helpoksi ja se on johtanut houkutuksen käyttää niitä liikaa. (Ang 2006, 180.) Siirtymiä tulee käyttää videon kokonaisuutta ajatellen, niin että ne vahvistavat elokuvan merkitystä ja eivät kiinnitä liikaa huomiota itseensä. Siirtymät voivat luoda liian jyrkkiä muutoksia, joten liialliseen käyttöön kannattaa kiinnittää huomiota.

4.3 Ristikuva, häivytytys ja pyyhkäisy

Ristikuva on hyvin yleinen siirtymä videoiden editoimisessa. Ristikuvan englanninkielinen termi on dissolve. Ristikuva tapahtuu, kun ensimmäinen

poistuva kuva katoaa ja toinen kuva ilmestyy sen tilalle. Katsojalle kuvat näyttävät hetken ajan päällekkäin. Uusi kuva piirtyy vanhan päälle, haihduttaen vanhan pois. (Chandler 2009, 69.) Ristikuvasta voidaan käyttää myös englanniksi termiä cross fade eli ristiin häivytyks. Esimerkiksi Adobe Premiere Pro -editointiohjelmassa dissolve on siirtymiä valitessa pääotsikkona ja sen alta löytyy cross fade, joka tarkoittaa juuri tätä siirtymää, missä ensimmäinen kuva haihtuu seuraavaan kuvaan. (Heckmann 2022.) Ristikuvaa tyypillisesti käytetään ajan kulumisen näyttämiseen tai lokaation vaihtumiseen. Lyhyellä ristikuvalla pystytään pehmentämään jyrkkää katkosta leikkauksessa ja pitkällä ristikuvalla pystytään esimerkiksi luomaan katsojalle illuusio ajan kulumisesta. Ristikuvaa käytetään usein myös muiden efektien rinnalla. (Chandler 2009, 69.)

Häivytyks tarkoittaa kuvan haihtumista usein mustaan, joskus valkoiseen tai muuhun väriin. Häivytyksen englanninkielinen käännös on fade. (Chandler 2008, 73.) Puhutaan fade inistä, kun mustasta, valkoisesta tai muusta väristä häivytetään hiljalleen kuvattuun ottoon. Vastaavasti puhutaan fade outista, fade inin vastakohtasta, kun kuvattu otto häivytetään hitaasti haluttuun väriin. (Koppa 2022.) Häivytykset ovat hyvin samantyyppisiä kuin ristikuva, mutta toiseen kuvaan haihtumisen sijaan ne haihtuvat johonkin tasaiseen väriin (Heckmann 2022).

Monet elokuvat alkavat fade inillä ja loppuvat fade outiin (Chandler 2009, 73). Fade eli häivytyks videon alussa ja lopussa antavat katsojalle aikaa totuttautua videon alkamiseen sekä sen loppumiseen ja näin mahdollisesti luovat levollisemmän katselukokemuksen (Koppa 2022). Keskelle elokuvaa laitettaessa häivytykset yleensä tarjoavat katsojalla hetkellisen hengähdystauon elokuvan draamasta, jotta he voivat hetken keskittyä tunteisiinsa ja valmistautua mitä seuraavaksi tapahtuu. Myös näytelmistä tehdyistä elokuvissa häivytyksistä voidaan käyttää näyttääkseen kohtauksen vaihtuminen. (Chandler 2009, 73.) Häivytyksistä voidaan käyttää myös osana tarinan kerrontaa objektiivisena kuvakulmana, sillä häivytyksellä voidaan esimerkiksi kuvata henkilön tajunnan menetystä. Kun henkilö on menettämässä tajuaan ja hänen silmänsä ovat sulkeutumassa, kuva häivytetään hitaasti mustaan. (Heckmann 2022.)

Pyyhkäisy on siirtymätehoste, missä kuvaan tuleva otto korvaa lähtevän oton ikään kuin pyyhkäisemällä sen pois näytöltä. Pyyhkäisystä käytetään termiä wipe englanniksi. Pyyhkäisy voi liikkua horisontaalisesti eli vasemmalta oikealle, jäljitellen kameran panorointia – tai vertikaalisesti ylhäältä alas jäljitellen kameran kallistusta eli tiltausta. (Chandler 2009, 88.)

4.4 White out ja black out

Siirtymistä white out tarkoittaa, että otos haihtuu valkoisen värin kautta toiseen kuvaan. White outille ei ole selkeää suomennosta. White out siirtymään sisältyy yleensä jotain orgaanisia elementtejä, kuten esimerkiksi valoa, kameran salaman tai höyryn. White out siirtymää käytetään usein piilottamaan leikkauskohtia kameran liikkeen lisäksi. (Chandler 2009, 75.) Vastaavasti black out on kuvan leikkaantuminen mustaan. Tämä siirtymä on usein nopea ja keskeyttävä efekti videon leikkauksessa. Myös tätä siirtymää voidaan käyttää tehostamaan leikkauskohdan piilotusta. (Chandler 2009, 78.) White ja black out on hyvin samankaltaisia kuin fadet, mutta niiden ero on se, että fadet päättyvät tasaiseen väriin haihtumiseen kun taas white ja black out haihtuvat värin kautta seuraavaan kuvaan. (Chandler 2009, 75.)

Videossa tapahtumia siirtymiä on monia ja videoiden tekijät käyttävät niitä usein lisätäkseen tuotantoonsa syvyyttä. Käytettävän siirtymän valinta riippuu halutusta vaikutuksesta sekä videon sävystä. Videosiirtymät ovat olennainen osa videotuotantoa ja ne auttavat katsojaa kulkemaan tarinan läpi, tarjoavat videolle jatkuvuutta sekä voivat luoda videoon tietyn tunnelman. Oikein valitut siirtymät tuovat videoon laatua ja voivat saavuttaa vahvemman tunnereaktion yleisöltä.

5 Esimerkkivideo

Kirjallisen osuuden lisäksi halusin tehdä opinnäytetyöhön toiminnallisen osuuden, joka on video. Tekemäni video on koottu erilaisista videoista yhtenäiseksi kokonaisuudeksi eli esimerkkivideoksi. Esimerkkivideossa on kerätty esimerkkejä erilaisista näkymättömistä leikkauksista.

Koska esimerkkivideossa esiintyy tekijänoikeudellista materiaalia, se on julkaisematon liite eikä sitä ole tarkoitettu yleisön vapaaseen käyttöön. Katselulinkin esimerkkivideoon voi pyytää opinnäytetyön tekijältä Juulia Eskmanilta sähköpostiosoitteesta juuliaeskman@hotmail.com. Video on myös arkistoiduissa liitteissä Karelia-ammattikorkeakoululla, jossa sen voi käydä katsomassa media-alan koulutuksen tiloissa.

Tämän esimerkkivideon tarkoitus on luoda lukijalle parempi käsitys opinnäytetyössä käsiteltävästä aiheesta sekä näyttää konkreettisia esimerkkejä näkymättömistä leikkauksista. Esimerkkivideon on tarkoitus olla lukijalle apukeino näkymättömien leikkauksien ymmärtämiseen. Esimerkkivideossa tulee opinnäytetyöni ydinidea esimerkkien voimalla esille. Tämän videon on myös tarkoitus tukea opinnäytetyöni tekstiä. Pelkästä valokuvasta tai tekstistä voi olla hankala tulkita tai hahmottaa miten leikkaus todella tehdään, eikä lukija saa välttämättä puhdasta kuvaa, mistä tässä ilmiössä on kyse, joten esimerkkivideon avulla on tarkoitus välttyä näiltä väärinymmärryksiltä ja katsoja voi suoraan nähdä esimerkistä miten tietty näkymätön leikkaus videolla näyttäytyy. Esimerkkivideon esimerkkejä esitellään tässä opinnäytetyössä myöhemmissä luvuissa ja niiden erilaiset tekotavat selitetään auki.

Esimerkkivideon kesto on kolme minuuttia ja kaksikymmentäkahdeksan sekuntia. Esimerkkejä on videossa yhteensä kuusitoista ja ne on jaettu neljään eri kategoriaan eri tekotapojen mukaan. Esimerkit on valittu mahdollisimman laajasti erityyppisistä videoista, jotta lukijalle välittyisi paremmin käsitys siitä, kuinka laajasta ilmiöstä näkymättömässä leikkauksessa on kyse. Esimerkkejä on otettu eri elokuvista, tv-sarjoista sekä videopalvelu TikTokkiin lisätystä

videoista. Esimerkit on valittu tarkkaan harkiten ja siten, että ne kuvaisivat mahdollisimman hyvin kyseistä videon editointitapaa. Niissä on mahdollisimman monipuolisesti eri tavalla tehtyjä näkymättömiä leikkauksia, jotta lukija näkisi kuinka sovellettavissa näkymättömien leikkauksien tekeminen on, kun tekniikan hallitsee.

Esimerkkivideo on tehty Adobe'n Premiere Pro -ohjelmalla. Työprosessi eteni koko ajan tekstiosuuden mukana. Katsoin elokuvia ja sarjoja ja etsin Internetistä tietoa, mitkä elokuvat sisältävät näkymättömiä leikkauksia. Selasin myös aktiivisesti TikTokia ja tallensin aiheeseeni sopivia videoita. Rakensin Premieressä yksinkertaisen videon, missä on kuitenkin laajasti esimerkkejä. Videoihin oli tärkeä laittaa lähdetiedot, että lukija voi halutessaan etsiä videot itse käsiinsä ja tutkia niitä tarkemmin myöhemmin.

6 Näkymättömien leikkauksien toteuttaminen

6.1 Yleistä

Näkymättömiä leikkauksia voidaan luoda esimerkiksi siirtymien tai kameran liikkeen avulla. Saumattomat, näkymättömät leikkaukset eivät vaadi täydellisiä editointitaitoja vaan niitä pystytään suunnittelemaan ja toteuttamaan jo kuvausvaiheessa. (Garam 2020.) Siirtymiä käytetään joskus tehostamaan kameran liikettä ja tehostamaan leikkauskohdan katoamista katsojilta.

Näkymättömiä leikkauksia toteutetaan kolmella eri tavalla. Ensimmäinen tapa on siirtyä otosta toiseen tasaisen värin kautta. Tämä on leikkaustavoista yksinkertaisin ja helpoin toteuttaa. Toinen on nopea liike useimmiten kameralla. Liike toteutetaan useimmiten sivulle, joskus myös ylös tai alas. Tämä tunnetaan whip pan -leikkauksena. Kolmas tapa on kuvaruudun hetkellisesti ohittava esine tai asia. Tämä tapa tunnetaan maskaamisena. (Garam 2020.)

6.2 Värin kautta siirtyminen

Hyvin tyyppillinen esimerkki tasaisen värin kautta leikkaamisesta on näkymättömät leikkaukset elokuvassa Rope. Rope-elokuvassa esiintyvissä leikkauksissa kameran eteen ilmestyy hetkeksi jotain, joka peittää koko kameran ja näköyhteyden ja ruutu menee hetkeksi mustaksi. (Patry 2017.) Tässä kohtaa leikkaus tehdään ja seuraava otto alkaa, kun kameran eteen ilmestynyt asia poistuu näkökentästä. Tämä asia voi esimerkiksi olla henkilö, jonka selkään kamera hetkeksi ”törmää” ja seuraava otto alkaa samasta kohdasta henkilön selästä, henkilön kävellessä pois päin kamerasta. Katsojalle tämä näyttää vain hetkellisenä pimeytenä, mutta tuon pimeyden aikana tapahtuu yleensä paljon ja esimerkiksi kuvauspäivä on myös voinut vaihtua. Hetkellinen kameran peittäminen on hyvin yleinen elokuvan tekijöiden käyttämä tapa piilottaa leikkauskohta, mutta tarpeeksi toistettaessa katsojat alkavat kiinnittää siihen huomiota. (2bridges 2017.)

Hyvin samantyyppinen toteutus on myös kameran hetkellinen meno hyvin pimeään tai vaaleaan ympäristöön ja sieltä poistuminen hetken päästä. Elokuvassa 1917 tätä tekniikkaa käytettiin hyvin paljon, missä kameralla seurataan henkilöä esimerkiksi pimeään tunneliin. Hetkellinen pimeys on oiva hetki leikata ja seuraava otto alkaa, kun henkilö ja kamera poistuvat tunnelista.

Värin kautta siirtyminen toteutetaan teknisesti niin, että kuvausvaiheessa kameran ensimmäinen videoleike lopetetaan joko viemällä kamera lähelle tiettyä väriä tai tuomalla tietty väri kameran linssiä vasten niin, että koko kuvausalue peittyy tähän väriin. Tämä väri on yleensä musta, sillä musta väri on helpoin leikata sekä myös helpoin löytää ympäristöstä. Tässä kohtaa kameran voi sulkea. Seuraava videoleikettä kuvatessa, video aloitetaan niin, että kameran linssi on peitetty samalla värillä ja videon alkaessa pyöriä, väri viedään pois kamerasta. Editointiohjelmassa, kuten Adoben Premiere Prossa, kaksi videota viedään yhteen. Editointia näiden kahden videon välillä ei välttämättä tarvitse tehdä ollenkaan, jos videoleikkeiden kuvaus on onnistunut hyvin. Videoleikkeiden välistä mustaa

väriä voidaan leikata lyhyemmäksi, jotta pimeys näyttäytyy vähemmän aikaa ja videoiden leikkauskohtaan voidaan lisätä siirtymistä esimerkiksi häivytyks tai black out, joka luo syvemmän pimeyden ja piilottaa esimerkiksi kohdat, jotka eivät täysin peittyneet pelkällä kameran liikkeellä. (Ramsden 2022.)

Väriin kautta siirtymisestä löytyy viisi esimerkkiä esimerkkivideosta. Ne ovat esimerkit numerot 1-5. Esimerkki 1 on otettu Alfred Hitchcockin elokuvasta *Rope*, jossa leikkaus tapahtuu, kun kamera törmää henkilön selkään. Hetkellinen pimeys on leikkauskohta ja seuraava otto alkaa, kun kamera liikkuu pois päin henkilön selästä. Esimerkissä 2 on käytetty samaa tekniikkaa ja Alejandro González Iñárritun *Birdman*ista otetussa pätkässä kameralla seurataan päähenkilöä pimeään kohtaan huonetta, missä leikkaus voidaan toteuttaa. Seuraava otto alkaa, kun henkilö astuu pois pimeästä valoisempaan tilaan ja työntää oven auki. Esimerkki 3 on otettu *Dufferin veljeksien ohjaamasta Stranger Things* -sarjasta. Kamera liikkuu kuvaamaan läppärin tummaa pintaa ja nousee pian takaisin, jolloin kohtaus ja lokaatio on vaihtunut. Tässä esimerkissä katsoja pystyy näkemään, että kohtaus on selkeästi vaihtunut, mutta selkeää leikkauskohtaa pimeyden takia ei voida määrittää. Esimerkki 4 on Sam Mendesin elokuvasta *1917*, jossa sotilas kävelee pimeään tunneliin, missä leikkaus tehdään ja seuraava otto alkaa tunnelista. Esimerkki 5 on TikTok-video, missä mustan värin sijaan leikataan valkoisesta väristä. Henkilöt heilauttavat ensimmäisessä otossa valkoista kangasta kameran edessä niin että se peittää koko ruudun ja toinen otto on kuvattu niin, että sama valkoinen kangas heilautetaan samaan suuntaan pois ruudulta. Leikkauskohta tapahtuu, kun katsojalle koko ruutu näyttäytyy hetken valkoisena.

Tasaisen värin kautta siirtyminen on helpoin näkymätön leikkaus. Tärkeää on pitää huolta, että kuvatessa kuva pimenee täysin mustaksi ja seuraava otto alkaa myös täysin mustasta. Kun kuvat ovat täysin mustia, ne on helppo yhdistää toisiinsa ja lopputulos vaikuttaa saumattomalta. Väriin kautta siirtyminen on mahdollista tehdä myös muista väreistä, mutta musta on ehdottomasti aloittelijaystävällisin ja helpoin piilottaa. (Garam 2020.)

6.3 Nopea liike

Näkymätön leikkaus voidaan tehdä myös kameran nopealla liikkeellä. Tämä siirtymä tunnetaan yleensä nimellä whip pan. Kamera voi olla suunnattu esimerkiksi jotakin kohdetta kohti kunnes sitä nopeasti heilautetaan johonkin suuntaan. Kameran liike on niin nopea, että kuva jää hämäräksi juoviksi, jonka aikana leikkaus on helppo tehdä. Seuraava otto alkaa täsmälleen samanlaisesta liikkeestä samaan suuntaan, minkä tuloksena syntyy tasainen ja keskeytymätön liike. (Patry 2017.) Tärkeää on siis pitää huolta, että edellinen otto loppuu todella nopeaan kameran liikkeeseen ja seuraava otto alkaa täsmälleen samansuuntaisesta nopeasta kameran liikkeestä (Garam 2020). Siirtymistä esimerkiksi pyyhkäisyä voidaan käyttää liikkeen kanssa tehostamaan vauhtia ja luomaan lisää vauhtiviivoja, jotka peittävät alla olevan leikkauskohdan paremmin. Myös lyhyttä ristikuvaa saatetaan käyttää suoran leikkauksen sijaan, sillä se häivyttää myös leikkauskohtaa entisestään.

Kameran nopeaa liikettä kuvaavia esimerkkejä löytyy esimerkkivideosta numeroilta 6-8. Esimerkki 6 on Alejandro González Iñárritun Birdmanista, jossa kamera heilahtaa nopeasti oikealle ruokakojun kohdalla ja tässä kohtaa leikkaus tapahtuu. Esimerkki 7 on Sam Mendesin elokuvasta 1917, jossa sotilaita kuvataan vallihaudassa. Leikkauskohta löytyy kameran heilahtaessa nopeasti vasemmalle kuvaamaan toista sotilasta. Esimerkki 8 on TikTok videosta, missä leikkaus tapahtuu myös kun kamera heilahtaa nopeasti vasemmalle. Katsoja pystyy päättelemään, että leikkaus on tapahtunut, sillä videolla olevan henkilön meikki ja vaatteet ovat vaihtuneet, mutta leikkauskohta ei ole selkeästi katsojalle näkyvissä.

Kameran nopea liike on myös erittäin helppo tapa piilottaa leikkaus. Kuvausvaiheessa on hyvä pitää huolta, että kameran liike on suhteellisen samanlainen, sillä tämä helpottaa editointivaiheessa. Myös editointivaiheessa auttaa, jos ympäristöt missä liikettä kuvataan ovat suhteellisen saman sävyisiä. (Garam 2020.) Tämä piilottaa leikkauskohdan paremmin katsojalta, kun kuvan värit eivät vaihdu rajusti. Kameran

liikkeestä leikkaaminen on yksi yksinkertaisimmista ja luotettavimmista tavoista luoda näkymätön leikkaus.

Tämä leikkaustyyli on varsin suosittu myös videopalvelu TikTokin käyttäjien parissa sen yksinkertaisuuden ja helppouden takia. TikTokissa käyttäjät ovat myös tehneet vastaavanlaisia leikkauksia niin, että kamera pysyy paikallaan. Joku muu elementti videossa kuitenkin liikkuu nopeasti ja tämän elementin mukaan video voidaan leikata. Tämä elementti voi olla esimerkiksi käsi. Video toteutetaan teknisesti niin, että ensimmäinen videoleike lopetetaan esimerkiksi heilauttamalla hiukset kameran edestä. Seuraava videoleike kuvataan niin, että se alkaa hiuksien heilauttamisella samaan suuntaan. Videot liitetään yhteen ja niihin voidaan lisätä esimerkiksi vauhtiviivoja pyyhkäisy siirtymällä ja lopputulokseksi tulee video, jossa henkilön hiusten heilautuksella esimerkiksi vaatetus saattaa vaihtua. Esimerkkejä, missä kamera pysyy paikallaan ja näkymätön leikkaus toteutetaan muuten nopealla liikkeellä, löytyy esimerkkivideon esimerkeistä numeroilta 9-12. Nämä kaikki esimerkit ovat TikTok-videoita, joista jokaisesta voi päätellä, että leikkaus on tapahtunut, mutta se on ovelasti piilotettu liikkeeseen. Esimerkissä numero 9 tämä liike on hiuksien heilautus kameran edestä, esimerkissä 10 se on käden liike, esimerkissä 11 se on pieni pyörähdys ja esimerkissä 12 leikkaus tapahtuu, kun kenkä heilahtaa kameran edestä.

6.4 Etualan peittävä esine

Leikkauskohta voidaan piilottaa myös etualalla olevan esineen taakse. Tästä tyylistä käytetään termiä maskaus, mutta se tunnetaan myös object wipe tai frameblock siirtymänä. (Ramsden 2022.) Tämän näkymättömän leikkauksen peruseräite on, että videossa on etualalla joku esine tai kohde, jonka takaa henkilö kulkee. Kaksi otosta yhdistetään, kun henkilö hetkeksi katoaa näkyvistä esimerkiksi puun taakse. Ensimmäinen otto loppuu, kun henkilö katoaa suuren etualalla olevan kohteen taakse ja toinen otto alkaa, kun hän poistuu toiselta puolelta ulos. Tämän

näkymättömän leikkauksen toteuttamiseen vaaditaan hyvin samanlainen kameran liike sekä ensimmäisen oton lopussa että toisen oton alussa ja myös henkilön liikkeen on pysyttävä samana. Tärkeää on, että otokset asettuvat yhtenäisesti samaan liikkeeseen. (Garam 2020.) Jos esimerkiksi kuvattavan henkilön paikka vaihtuu rajusti ottojen välillä, se näyttäytyy hyvin nopeasti katsojalle ja sitä on vaikea peitellä editointivaiheessa (Ramsden 2022).

Esimerkkivideossa etualan peittävän esineen piilottamia leikkauskohtia kuvaavia esimerkkejä löytyy numeroilta 13-16. Esimerkeistä numero 13 leikkaus on piilotettu kohtaa, joissa henkilö astuu oviaukon läpi. Esimerkissä 14 leikkaus on maskattu henkilöön eli leikkaus tapahtuu, kun tummatukkainen valkopaitainen mies ja vaaleansiniseen paitaan ja ruskeisiin housuihin pukeutunut mies lentävät kuvaruudun poikki. Esimerkissä numero 15 toistaa samaa kaavaa ja leikkauskohta on piilotettu auton oveen eli kun henkilö poistuu autosta, oven karmi toimii maskauskohtana. Esimerkissä numero 16 leikkauskohta näkyy selkeitten sillä ohi kulkeva auto vaihtaa lokaatiota.

Oikein tehtynä leikkaus on todella sulava ja sitä käytetään paljon varsinkin elokuvissa (Ramsden 2022). Tämä siirtymä vaatii enemmän editointia, mutta kuvatessa riittää, että esine tai asia täyttää osittain kuvaruudun (Garam 2020). Esine voi olla esimerkiksi lyhtypylväs, jonka takaa henkilö kävelee. Editointivaiheessa video maskataan ja toinen video luodaan alkamaan, kun henkilö kävelee lyhtypylvään toiselle puolelle. Näin ollen siis toinen otto alkaa näkymään vielä kun ensimmäinen otto on myös ruudulla. Useissa editointiohjelmassa, kuten Adoben Premiere Prossa, tämä tehdään niin, että editointiohjelmasta valitaan maskaustyökalu, jolla piirretään raja sen videon kohdan ympärille, mikä katsojille halutaan näyttää. Toinen otto liitetään toisen oton alle, jolloin ensimmäisen oton haluttu kohta pyörii hetken toisen videon päällä ja näin videoista tulee saumaton. (Ramsden 2022.)

7 Toteutuksen yleisimmät haasteet

7.1 Suunnitelman tekemättä jättäminen

Suosioistaan huolimatta näkymättömien leikkauksien tekeminen aiheuttaa videon tekijälle paljon haasteita. Pitkän katkeamattoman oton logistiikka on pelottavaa ja vaatii paljon suunnittelua ja koordinointia ohjaajan, kameran sekä kuvausryhmän ja näyttelijöiden välillä. Pienikin virhe kuvaamisen aikana vaatii koko otoksen kuvaamisen uudelleen, mikä voi olla kallista ja viedä paljon aikaa.

Näkymättömiä leikkauksia on melkein mahdoton lisätä jälkikäteen videota muokatessa. Siirtymiä on mahdollista väärentää jälkikäsitelyssä, mutta saatu leikkaus ei saavuta samaa laatutasoa, mitä kuvaamalla pystytään tekemään. Näkymättömät leikkaukset tulee siis suunnitella tarkasti etukäteen ja niitä tulee hyödyntää jo kuvatessa. (Patry 2017.)

Näkymättömän leikkauksen tekemistä pitää suunnitella tarkasti ja sen kuvaamista kannattaa harjoitella etukäteen, jotta voi mahdollisesti välttää tapahtuvat virheet. Leikkausta tehdessä on hyvä myös miettiä, onko näkymättömän leikkauksen tekeminen videolle hyödyllistä. Vaikka leikkaus on mielenkiintoinen ja tuo haastetta, näkymättömiä leikkauksia ei kannatta tehdä vaan pelkästä periaatteesta. Kannattaa siis pohtia tarkasti, millaista arvoa leikkauksen tekeminen tuo videolle ja miettiä rauhassa, miten leikkaus halutaan videossa näyttää. Jos näkymätön leikkaus ei tuo vaikuttavuutta videoon, sen tekemistä kannattaa harkita tarkkaan. (New York Film Academy 2018.)

7.2 Näyttelijöiden vähäinen valmistautuminen

Näkymättömiä leikkauksia tehdessä on myös hyvä käydä läpi näyttelijöiden kanssa mitä leikkauksen tekeminen vaatii. Yksikin virhe repliikeissä tai ajoituksessa tarkoittaa kohtauksen alusta aloittamista ja tämä luo suuret paineet näyttelijöille. Näyttelijöille on hyvä varata aikaa harjoitella ja kerrata, jotta

kohtauksien kuvaus menee mahdollisimman hyvin putkeen. (New York Film Academy 2018.)

Näyttelijöiden kanssa kannattaa hyvissä ajoissa selvittää, ovatko he valmiita haasteeseen. Näyttelijöiltä vaaditaan taitoa pysyä hahmoissaan ja esittää vuorosanansa virheettömästi. Näyttelijöiltä vaaditaan myös kärsivällisyyttä ja sitoutumista harjoitteluun, sillä on tärkeää, että kaikki näyttelijät ovat valmiita kuvaukseen. (Omega 2018.)

7.3 Kuvausryhmän kokemattomuus

Kaikilta mukana olevilta henkilöiltä vaaditaan lisäpanosta kuvaukseen, joten on tärkeää selvittää, onko kuvausryhmä valmiina haasteeseen (New York Film Academy 2018). Esimerkiksi elokuvaa 1917 varten harjoiteltiin ensin neljä kuukautta kameran ja hahmojen liikkeitä, ennen kuin kuvaukset aloitettiin (Deguzman 2020). Kamera saattaa liikkua paljon kohtauksen aikana esimerkiksi seuraten päähenkilöä, joten sekä äänen ja valon liikkuminen pitää miettiä tarkkaan. (New York Film Academy 2018.) Virheen mahdollisuus on olemassa ja se suurenee heti, kun valo- ja ääniryhmä alkavat liikkumaan (Omega 2018).

Kuvauksessa käytettävä välineistö kannattaa miettiä tarkoin, sillä kameraa saatetaan joutua kantamaan pitkiä pätkiä päivässä. Kuvauksissa on hyvä olla tarpeeksi aikaa, jotta kuvausryhmä saa tarpeeksi lepoa. Kuvaukset kannattaa aikatauluttaa joustavasti, sillä liian tiukka aikataulu luo suuret paineet sekä kuvausryhmälle että näyttelijöille. Näkymättömien leikkauksien kuvaaminen on haastava tehtävä ja se vaatii usein korkeaa teknistä taitoa ja asiantuntemusta kuvaajalta sekä ohjaajalta. Pienikin virhe voi johtaa pilalle menneeseen otokseen. (Omega 2018.)

7.4 Lavastuksen haastavuus

Näkymättömiä leikkauksia tehdessä on suunniteltava, että jokainen näkyvä sekunti on tärkeä kohtaukselle. Ylimääräisten kohtien leikkaaminen ei ole mahdollista, joten jokainen yksityiskohta ympäristöstä hahmojen liikkeisiin on mietittävä tarkkaan, niin että niillä on joku tarkoitus. Tämä tarkoittaa paljon huomion kiinnittämistä yksityiskohtiin ja jatkuvuuteen. (Backstage 2022.)

Jotkut yksityiskohdat, esimerkiksi ulkona kuvaaminen ja näin ollen vaihteleva sää, eivät ole lavastajien vaikutuksen alla, joten tällaisiin muutoksiin kannattaa myös osata varautua suunnitteluvaiheessa (Deguzman 2020). Valaistukselle pitää myös etsiä paikat, jotta kuvauksen aikana valon määrä ei vaihtele suuresti. Valaistuksen kannalta on helpompi ja käytännöllisempi kuvata sisätiloissa, jossa kattoon asennettavilla valaisimilla voidaan ohjata valon määrää ja näin ollen pitää se tasaisena.

7.5 Katsojalle tylsänä ja yksinkertaisena näyttäytyminen

Näkymättömien leikkauksien käyttö videoissa voi aiheuttaa lukuisia haasteita videon tekijöille. Pelkkien näkymättömien leikkauksien käyttö asettaa rajoitteita ohjaajalle manipuloida aikaa ja tilaa, sillä perinteisestä videon tekemisestä poiketen, ohjaaja ei voi käyttää perinteisiä tekniikoita kuten editointia. Pitkät saumattomat videot rajoittavat ohjaajan kykyä katkaista videon kulkua, sillä kaikki leikkaukset ja muokkaukset häiritsevät kuvan jatkuvuutta. Tämän lisäksi leikkauksien puuttuminen voi rajoittaa elokuvan luovia mahdollisuuksia, sillä esimerkiksi useiden näkökulmien näyttäminen tai ajan kulumisen välittyminen vaikeutuu. (2birdges 2017.)

Elokvat, jotka sisältävät pelkkiä näkymättömiä leikkauksia, voivat olla tylsää katsottavaa katsojan mielestä. Vaikka pitkät saumattomat otokset voivat olla uskomattoman mukaansatempaavia oikein tehtynä, otoksesta voi tulla helposti yksinkertainen ja tylsä. Ilman merkittävää toimintaa, tunnetta tai liikettä, näkymättömän leikkauksen käyttäminen ja sitä kautta pitkän oton tekeminen voi

menettää yleisön huomion nopeasti. (Mendelovich 2020.) Niin kuin perinteisilläkin leikkauksilla, näkymättömillä leikkauksilla tulee olla syy miksi niitä tehdään. Katsoja tiedostaa, että kohtaus jatkuu pitkään, mutta tarkoituksenmukaisesti tehdyt kohtaukset eivät tunnu tylsiltä. Kohtaus tuntuu luonnolliselta osalta elokuvakokemusta. (CinemaTyler 2021.)

Näkymättömät leikkaukset voivat siis tuoda lukuisia vaikeuksia aina ohjauksen ja kameran liikkumisen logistiikasta näyttelijöiden haasteisiin ja videon tylsyyteen. Haasteista huolimatta monet videon tekijät silti jatkavat kokeiluja näkymättömien leikkauksien kanssa, sillä tekniikka tarjoaa upean mahdollisuuden tarinankerrontaan ja taiteelliseen ilmaisuun oikein tehtynä. Viime kädessä näkymättömän leikkauksen onnistuminen riippuu kyvystä tasapainottaa tekniikan edut ja haitat.

8 Hyödyt videon kerronnalle

8.1 Yksityiskohtien näkeminen

Kuvan ollessa ruudulla pidempään katsojalle jää enemmän aikaa huomioida yksityiskohtia (Kivi & Pirilä 2008, 76). Näkymättömien leikkauksien avulla kohtauksia pystytään pidentämään ja saadaan luotua tunne jatkuvasta pitkästä kohtauksesta. Suurin syy tähän on se, että katsoja saadaan sitoutumaan elokuvaan paremmin. Hän uppoutuu syvemmälle näkemäänsä ja kokee osallistuvansa paremmin kuvattujen hahmojen toimintaan. Ilman leikkauksia, hidastuksia tai nopeutuksia näyttelijöiden toiminta vaikuttaa tapahtuvan reaaliajassa ja katsojan on helpompi soluttautua heidän tekemisiinsä ja tapahtumiinsa. (Wave 2022.) Näkymättömien leikkauksien käyttö esimerkiksi kauhuelokuvissa perustuu juuri tähän, jännitys jatkuu eikä katsoja pääse pakenemaan tilanteesta, vaan hän joutuu seuraamaan kauhuissaan päähenkilöä reaaliajassa.

Perinteinen ottojen välinen leikkaus katkaisee jatkumon ja tarjoaa hetkellisen paon tilanteesta. Näkymättömällä leikkauksella pystytään luomaan läsnäolon tunne elokuvaan aivan eri tavalla. Näkymättömiä leikkauksia käytetään vaikuttamaan elokuvan tai videon visuaaliseen kokemukseen. Katsoja pystyy luomaan paremman emotionaalisen yhteyden näkemäänsä sekä kiinnittämään huomiota useampaan yksityiskohtaan. (Editor 2019.) Katsojalle annetaan valinnanvapaus sen suhteen, miten, milloin ja mihin hänen huomionsa jakautuu. Katsojan huomion annetaan mennä sinne, minne se haluaa mennä. (Renée 2013.)

Elokuviissa usein ylistetään kohtauksen pitkiä kestoja, sillä oikein tehtynä ne auttavat kehittämään elokuvan kerrontaan. Katkeamaton kohtaus voi näyttää kauniin ympäristön tai vetää katsojan syvemmälle hahmojen tilanteeseen. Näkymättömät leikkaukset takaavat, että katsoja voi nähdä jokaisen toiminnon näytöllä keskeytyksettä. (Singgih 2018.) Näkymättömiä leikkauksia käytetään myös siksi, että ne antavat ohjaajalle mahdollisuuden lisätä kohtaukseen jonkun esteettisen elementin, joka toimii yhdessä elokuvan teeman kanssa. Ohjaajalle annetaan myös mahdollisuus näyttää, kuinka luovasti hän osaa käyttää ottojen välistä rajaa ja kontrolloida elokuvan tekemistä. Katkeamaton kohtaus antaa mahdollisuuden yleisölle tutustua ympäristöön ja päästä sisälle sisään teemaan, jota ohjaaja yrittää luoda. (Sarkar 2022.) Yleisölle tarjotaan mahdollisuus nähdä kaikki, mitä sijaintiin liittyen tapahtuu ja näin heille voidaan luoda tunne, että katsojat itse ovat videossa myös (Singgih 2018). Katsoja uppoutuu videon maailmaan ja kokee videon realistisempaan. Perinteisessä videon teossa leikkauksia ja editointeja käytetään usein luomaan vauhtia ja rytmiä, mutta nämä samat tekniikat voivat myös vetää katsojan ulos videon tarinasta. Päinvastoin, näkymätön leikkaus voi antaa katsojalle mahdollisuuden omaksua kohtauksen kaikki yksityiskohdat ja uppoutua täysin sen vietäväksi. (Sarkar 2022.)

Videoiden editoinnissa pätee sääntö vähemmän on enemmän eli mahdollisimman vähän leikkauksia toimii yleensä paremmin. Kukaan ei koskaan sano, että tietty elokuva oli hyvin leikattu, koska siinä oli enemmän leikkauksia. (Murch 2001, 15.) Myös yleensä ensimmäinen asia, mitä videoiden

editoinnista ja leikkaamisesta opetetaan, on se, että hyvä leikkaus on näkymätön. Hyvä leikkaus ei kiinnitä itseensä huomiota, sillä katsojan huomiota ei haluta viedä pois tarinasta. (Renée 2013.) Liian innokas leikkaaja on kuin matkaopas, joka ei voi lakata osoittelemasta eri nähtävyyksiä niin, että niihin ei ehdi rauhassa tutustua. Ohjatulle nähtävyy skierrokselle osallistuessa haluaa, että nähtävyyksiä näytetään, mutta hyvä matkaopas osaa antaa turisteille aikaa tutustua ja katsella rauhassa sitä, mikä heitä kiinnostaa. Tämä sama pätee leikkaajaan, sillä jos videota leikkaa turhan tiheästi, menettävät katsojat mielenkiinnon videoon ja he tuntevat olonsa ärsyntyneeksi ja levottomaksi. (Murch 2001, 16.)

8.2 Tunnelman luominen

Näkymättömiä leikkauksia käytetään luomaan tunnelmaa. Pitkä katkeamaton otto antaa mahdollisuuden näyttää yleisölle ympäristöä, jossa videossa liikutaan sekä luoda tunneyhteys tapahtumapaikkaan. Katsojalla on aikaa tutkia ja katsella ympärille, mikä yleensä luo vaikutelman, että katsoja olisi sisällä tapahtumissa. Tunnelman luomisesta hyvä esimerkki on elokuvassa Spectre (2015), jossa seuraamme Mexico Cityn Kuolleiden päivää ja sen tunnelmaa. Katsojalle jää mielikuva, että hän on itse kaduilla juhlimassa ja tanssimassa rumpujen mukaan naamari päässä. Tunnelman luominen ei välttämättä ole videon tai elokuvan juonelle merkittävä seikka, mutta sen tarkoitus on luoda katsojaan syvempi vaikutus ja kiinnostus. (Studiobinder 2018.)

Katsoja pystyy oppimaan ja kokemaan elokuvaa ja videota eri tavalla, jos se sisältää näkymättömiä leikkauksia. Videossa tarinankerronnan rytmi sekä tahditus vaikuttaa suuresti katsojan kokemukseen. Monet tekijät vaikuttavat elokuvan mukaansatempaavuuteen, mutta tahdittamisen manipulointi saa esimerkiksi elokuvissa Rope sekä 1917 täysin uuden merkityksen. Katsoja on pakotettu kokemaan jokaisen näytöllä tapahtuvan hetken hahmojen kanssa. Hahmojen kokema stressi tuntuu paljon konkreettisemmalta, kun tilanne pyörii jatkuvasti näytöllä: elokuvassa Rope se on epä tietoisuutta siitä, selviääkö joku järjettömästä murhasta ja elokuvassa 1917 se on selviämistä sodasta. (Stokem

2022.) Näkymättömät leikkaukset ovat tehokas apu videon tarinankerronnalle. Joskus tehokkaimmat muokkaukset ovat sellaisia, joita yleisö ei koskaan huomaa. Näkymättömät leikkaukset ovat hyvän suunnittelun ja jälkituotannon taikuutta ja ne ovat hyvin olennainen työkalu videoiden tekemisessä. (Beacham 2022.)

Näkymättömiä leikkauksia ja pitkiä katkeamattomia otoksia voidaan käyttää myös henkilöiden seuraamiseen. Tällä tavoin hahmo esitellään katsojalle ja kohtausten tehtävä on saada katsoja tuntemaan hahmo ja samaistumaan hahmon kanssa. Katsojan on mahdollista luoda emotionaalinen yhteys hahmoon. Hahmoa pitkään seuratessa katsoja pääsee sisälle hahmon maailmaan ja tuntee olevansa samassa tilassa henkilön kanssa, ikään kuin hän olisi itse osana kohtausta. Katsoja voi jopa tuntea olevansa itse kyseinen hahmo. Yhteyden luominen katsojaan voi voimistaa tunteita kuten pelkoa, ahdistusta tai jännitystä, mitä videon hahmot myös kokevat. Tunteet tunnetaan konkreettisemmin kuin perinteisillä videon tekotekniikoilla. (Studiobinder 2018.)

Myös monet toimintakohtaukset käyttävät näkymättömiä leikkauksia luodakseen pitkiä keskeytymättömiä toimintajaksoja ja näin ollen antavat katsojalle mahdolliseen päästä todistamaan tarkemmin, mitä ruudulla tapahtuu. Liian nopeat leikkaukset ja editoinnit toimintakohtauksissa voivat kadottaa katsojan mielenkiinnon tapahtumien seuraamisesta. (Studiobinder 2018.) Näkymättömät leikkaukset luovat katsojalle laajemman draaman ja jännityksen tunteen (Sarkar 2022). Perinteisten elokuvatekniikoiden rajoja rikkomalla voi tarjota katsojalle ainutlaatuisen katseluelämyksen.

8.3 Jatkuvuuden edistäminen

Näkymättömiä leikkauksia käytetään jatkuvuuden ja johdonmukaisuuden tarjoamiseen (Patry 2017). Siistit näkymättömät leikkaukset jäävät ihmissilmältä huomaamatta ja ylläpitävät näin illuusiota siitä, että kaikki tapahtuu jatkuvassa ajassa ja tilassa (Beacham 2022). Jatkuvuus on esteettisesti ihmissilmälle miellyttävää, se tempaa mukaansa ja pitää mielenkiinnon yllä. Katsoja ei väsy

tilanteen seuraamiseen, sillä näkymättömien leikkauksien myötä katsojan ei tarvitse jatkuvasti tottua uusiin tilanteisiin ja kuvakulmiin. (Patry 2017.) Näkymättömät leikkaukset tarjoavat kohtaukseen jatkuvuuden, mitä ei ole mahdollista saavuttaa perinteisillä leikkauksilla (Sarkar 2022).

Länsimaalaisella yleisöllä on tarkka näkemys siitä, miltä elokuvan editoinnin tulisi näyttää. Hollywoodin ja länsimaisten elokuvien käytetyin leikkaustyyli on jatkuvuusleikkaus, joka on muovautunut standardiksi elokuvateollisuudessa. Jatkuvuusleikkaus on videon leikkaustyyli, jolla pyritään luomaan videoon mahdollisimman ehjä aikajatkumo ja saada videon tapahtumat jatkumaan leikkauskohtien yli mahdollisimman luontevasti. Jatkuvuusleikkaus on oikein tehtynä niin näkymätöntä, että sitä kutsutaan välillä toiselta nimeltään näkymättömäksi editoinniksi. (Chandler 2009, 213.) Jatkuvuusleikkauksen tavoitteena on saada saumat ottojen välillä mahdollisimman sulavasti jatkuviksi ja loogisessa kohdassa tehtynä jolloin katsoja ei kiinnitä erityistä huomiota leikkaukseen. Saumattomuus on hyvin yleistä videoiden editoimisessa ja saumaton, sulava leikkaus onkin usein leikkaajan päämäärä. Oikein tehtynä leikkaukseen ei kiinnitä huomiota, mutta huonossa kohdassa tehty leikkaus jää katsojalle mieleen: esimerkiksi jos hahmo kävelee ensimmäisessä otossa huoneen poikki ja seuraavassa otossa hän on jo istumassa, katsoja kiinnittää huomiota epäloogisuuteen. (Dancyger 2019, 350.) Jatkuvuuden varmistaminen videossa edellyttää teknistä pätevyyttä kameratyöskentelyssä, sillä tarkoitus on pyrkiä pitämään eri otosten väliset valkotasapainot, valotukset, väritasapainot ja kirkkaudet tasaisena (Ang 2006, 211). Katsojan kokemus koetetaan pitää mahdollisimman vakaana, jotta hän ei koe oloansa hämmentyneeksi elokuvan hyppiessä otoksesta toiseen (Deguzman 2021).

Näkymättömiä leikkauksia luodessa jatkuvuusvirheiden eliminoiminen on äärimmäisen tärkeää, sillä kun ottojen väliset leikkauskohdat on piilotettu katsojalta, hänelle elokuvan tapahtumat näkyvät samassa ajassa. Yksityiskohtiin, kuten esimerkiksi hahmojen vaatetukseen, huomion kiinnittäminen on näkymättömien leikkauksien peruspilari. Näkymättömien leikkauksien on tarkoitus luoda pitkä jatkumo, joten jos esimerkiksi elokuvaa kuvataan monena eri päivänä ja tarkoitus on luoda pitkä monesta eri otosta

näkymättömillä leikkauksilla pitkä kohtausta, ei päänäyttelijän vaatetus esimerkiksi voi vaihdella suuresti. Jos henkilö häviää tunneliin valkoinen reppu selässään ja poistuu sieltä sekunnin päästä ulos punaisen repun kanssa, katsoja tajuaa heti jonkun olevan pielessä. Peräkkäin olevien otosten on oltava videolla esiintyvien henkilöiden osalta sellaisia, että ilmeet ja eleet pysyvät yhtäläisinä, jolloin kun otot liitetään yhteen, syntyy kuvitelma otosten luonnollisesta jatkumosta (Kivi, Hintikka, Hietaranta & Pirilä 2005, 50).

9 TikTokin siirtymät

Näkymättömät leikkaukset ovat todella suosittuja videopalvelu TikTokissa. TikTokista on tullut hetkessä yksi sosiaalisen median suosituimmista alustoista ja yli 800 miljoonan aktiivisen käyttäjän ansiosta videoiden leviämisen ympäri maailmaa on todella helppoa. Yksi TikTokin tärkeimpiä ominaisuuksia on luoda saumattomia videoita eri videoiden välillä. TikTokissa näkymättömiä leikkauksia ja erilaisia siirtymiä käytetään yhdistämään kaksi erillistä videoleikettä yhdeksi virheettömäksi luomukseksi. Usein TikTokin siirtymillä on tarkoitus olla synkronoituina videon musiikin tai henkilön sanoman kanssa. TikTokissa erilaiset mitä kekseliäämmät siirtymät saattavat muuttua sen hetken trendeiksi, jolloin useat ihmiset tekevät niitä ja näyttävät omaa osaamistaan. (Bhargava 2022.)

TikTokin ydinyleisö koostuu nuorista ja tämä väestöryhmä tunnetaan lyhyestä keskittymiskyvystä ja rakkaudesta visuaaliseen stimulaatioon. TikTok-videoiden lyhyys ja siirtymien visuaalisuus hyödyntävät tätä ja luovat jännitystä ja odotuksen tunnetta katsojaan, kun tämä jää odottamaan seuraavaa videota. Pohjimmiltaan videoiden idea on siis siirtyä videoleikkeestä toiseen ja luoda yhtenäisen näköinen kokonaisuus. Siirtymän monimutkaisuus on tekijästä itsestään kiinni. Jotkut siirtymistä ovat yksinkertaisia ja tyylikkaitä kun taas toiset ovat monimutkaisia ja näyttäviä. Parhaat onnistuneet TikTok-siirtymät ovat visuaalisesti mielenkiintoisia, mutta myös tarkoituksenmukaisia. (Bhargava 2022.)

Koska TikTok-videot ovat lyhyitä, myös leikkaukset tapahtuvat nopeasti. Nopea liike tai hetkellinen kameran peitto kädellä on oiva hetki leikata ja seuraavan videon liittäminen käy siihen näppärästi. Yleisimpiä siirtymiä on yhtenäisestä liikkeestä leikkaaminen, eli esimerkiksi kättä heilautetaan kameran edessä ja video katkaistaan siihen. Seuraava video alkaa siitä, että kamera on samassa kohdassa ja kättä heilautetaan samalla tavalla. Nämä yhteen liitettynä luo illuusion, että kättä heilauttamalla videon henkilö on vaihtanut esimerkiksi vaateet. Tästä löytyy esimerkkivideon esimerkissä 11. Tekniikkaa käytetään varsin usein, kun videossa esiintyvä henkilö haluaa muuttaa ulkonäköään esimerkiksi eri vaateuksella tai meikillä. Erilaiset musiikit ja äänet kulkevat trendeinä ja niitä käytetään videoiden taustalla ja siirtymät asetetaan sopivasti musiikin tahtiin, jolloin katsoja näkee saumattomasti leikatun ja äänen kanssa rytmisä etenevän videon.

Elokuviissa näkymättömiä leikkauksien tarkoituksena on olla mahdollisimman huomaamattomia, että katsoja ei tajuaisi kohtauksen vaihtuneen. Tämä sama ei päde TikTokiin, sillä TikTok-videoissa ei ole enää niin suurta merkitystä, vaikka katsoja näkisi, että kyseessä on kaksi eri videoleikettä, tärkeämpää on tehdä niiden kahden videon välinen sauma mahdollisimman huomaamattomaksi. Tämä näkyy esimerkkivideon esimerkissä 10, jossa kuvattu henkilö heilauttaa kättään kameran edessä niin, että leikkauskohta jää huomaamattomaksi. Katsoja voi kuitenkin päätellä, että kyseessä on ollut kaksi eri videoleikettä, sillä henkilön hiukset ja vaatteet ovat muuttuneet ensimmäisestä videoleikkeestä jälkimmäiseen videoleikkeeseen siirtyessä. TikTokin näkymättömät leikkaukset siis hieman poikkeavat elokuvien näkymättömistä leikkauksista. TikTokin saumattomuus näkyy siinä, että katsoja tajuaa, että jotakin on tapahtunut, mutta ei tiedä tarkkaa kohtaa, missä se tapahtuu.

TikTok alustana toimii hyvin, sillä videoiden kuvaaminen on helppoa ja yksinkertaista. Videoita pystyy tallentamaan ja keskeyttämään useita kertoja, joten videosta pystyy tekemään helposti näyttävän ja ammattimaisesti tehdyn. Myös alusta tarjoaa erilaisia siirtymiä, jotka helpottavat videoiden luomista. (Bhargava 2022). Erilaisten siirtymien tekeminen ei siis vaadi täydellisiä editointitaitoja vaan kunhan sovellusta oppii käyttämään, siirtymien tekeminen ei

vaadi suuria ponnisteluja (Imagor 2021). Osa TikTok-käyttäjistä on myös tehnyt siirtymistä oman brändinsä ja sitä kautta myös mahdollisen ammatin.

Siirtymien käyttäminen on kätevä tapa paljastaa jotain uutta lyhyessä videossa. Silmänräpäyksessä juuri sängystä noussut yöpukuun pukeutunut henkilö voi muuttua käden heilautuksella huolitellun ja meikatun näköiseksi kaunokaiseksi. Oikein tehtyinä ja onnistuneina TikTok siirtymät ovat näyttäviä ja keräävät hyvin näyttökertoja. Katsojan yllättäminen nopealla siirtymällä ja hienolla muutoksella on tehokas keino saada katsoja sitoutumaan videoon. Ihmiset nauttivat odottamattomista tapahtumista ja TikTokin siirtymissä on pelkästään kyse siitä, mitä seuraavaksi on tapahtumassa. Siirtymissä oleva yllätyselementti tarkoittaa myös sitä, että katsojat haluavat nähdä lisää samantyyppisiä videoita ja sitoutuvat paremmin kyseiseen tekijään. Siirtymät ovat täydellisiä rakentamaan katsojan uteliaisuutta. (Bhargava 2022.)

TikTok-siirtymiä käyttämällä voidaan luoda myös jatkuvuuden tunnetta videossa. Saumattomalla siirtymällä videon tekijä voi luoda tarinan ja yhdistää erilaisia elementtejä. Tämä voi auttaa pitämään katsojan sitoutuneena, mikä voi lisätä tykkäyksiä, seuraajia ja videon jakoja. TikTok-siirtymillä on myös tärkeä rooli yhteisöllisyyden luomisessa sovelluksessa. TikTok on sisällöntuottajille tärkeä alusta, joten heidän on tärkeää olla myös yhteydessä katsojiinsa ja edistää yhteisöllisyyden tunnetta. Siirtymillä sisällöntuottajat voivat esimerkiksi luoda sisäpiirin vitsejä tai muita viittauksia, joita vaan yhteisöön kuuluvat jäsenet ymmärtävät. Tämä voi myös luoda ystävyyden ja yhteisöllisyyden tunnetta käyttäjien keskuudessa, mikä voi myös lisätä näyttökertoja ja videoihin sitoutumista.

TikTok-siirtymät ovat sovelluksen tärkein ominaisuus ja ovat luoneet sovellukselle oman ainutlaatuisen kulttuurin. TikTok-siirtymistä on tullut alustan oma tunnusmerkki ja ne ovat myös jatkossa tärkeä työkalu niille, jotka haluavat tehdä kiinnostavaa ja viihdyttävää videosisältöä.

10 Yhteenveto

Näkymättömät leikkaukset ovat videoiden editointitekniikka, jolla luodaan saumattomia siirtymisiä otoksesta toiseen, luoden katsojalle mielikuva yhdestä pitkästä katkeamattomasta otosta. Näkymättömät leikkaukset ovat editoinnin taikaa, jolla videoiden tekijät voivat näyttää omaa osaamistaan maailmalle ja esitellä otoksia, joita olisi mahdoton näyttää perinteisillä leikkauksilla ja muokkauksilla. Katsojan on mahdollista luoda parempia emotionaalisia yhteyksiä näkemiinsä hahmoihin ja upota syvemmälle heidän maailmaansa. Jatkuvuuden tunne videoissa on se, mihin katsojat ovat tottuneet ja näkymättömällä leikkauksella jatkuvuus voidaan viedä vielä pidemmälle. Näkymättömät leikkaukset ovat oikein tehtynä mukaansatempaavia, nautinnollisia ja mielenpainuvia, saaden katsojan sitoutumaan näkemäänsä.

Näkymättömät leikkaukset hyödyntävät toteutuksessaan erilaisia siirtymiä ja kameran liikkeitä ja leikkauksien toteutuksessa vain mielikuvitus on rajana. Tämän on osoittanut TikTok, jossa käyttäjille tarjotaan mahdollisuus harjoitella ja kokeilla erilaisia tapoja tehdä mitä näyttävämpiä videoita. Ne ovat saavuttaneet editointitekniikkana myös valtavan suosion varsinkin elokuvateollisuudessa ja muissa suurissa projekteissa. Näkymättömät leikkaukset ovat laajasti esillä ja tätä päivää, niihin voi törmäätä monissa eri tuotannoissa, mutta niiden huomaamiseksi niitä täytyy osata etsiä.

Vaikka näkymättömien leikkauksien toteuttaminen voi olla haastavaa sekä vaatia paljon suunnittelua, usein lopputulos on kuitenkin kaiken vaivan arvoinen. Videosta voi näkymättömien leikkauksien avulla tulla ikimuistoinen kokonaisuus.

11 Pohdinta

Opinnäyteprosessini alkoi aiheen valinnalla, joka valikoitui varsin nopeasti. Minua kiinnosti liikkeen kuvaus ja sen jatkumisen saavuttaminen videolla, joten

näkymättömien leikkauksien toteutus alkoi kiehtomaan minua. Aloitin rakentamaan tietopohjaa katsoen videoita ja opiskellen aiheesta. Opinnäyteprosessini hidastui muiden opintojen sekä harjoitteluiden takia ja jouduin viivyttämään prosessia pidemmälle, kun olisin itse halunnut.

Haasteita minulle tuotti materiaalin vähyys. Aihe on relevantti sekä suosittu ja paljon käytetty videoeditointitekniikka, mutta siitä ei löydy kirjoitettua tietoa paljon, joten tietopohjaa joutuu rakentamaan paljon eri palasista sekä itse havainnoimalla esimerkkivideoista. Keskustelimme paljon siitä, onko aiheesta tarpeeksi materiaalia opinnäytetyöhön ja tuleeko siitä tarpeeksi kattava, mutta mielestäni onnistuin löytämään aiheeni ydinpointit ja rakentamaan kattavan paketin aiheesta. Myös aiheen termistön käsittely oli haastavaa, sillä suomen kielelle ei löytynyt välttämättä vastaavia sanoja ja termejä, mitä englannin kielessä oli. Termistö on hieman sekavaa ja siksi koin tärkeäksi opinnäytetyössäni selittää sanastoja auki niin paljon kuin oli mahdollista ja rakentaa mahdollisimman selkeän tietopaketin myös sanaston maailmaan.

Opinnäytetyön toiminnalliseen osuuteen sain vinkin aihe-esittelyseminaarissa. Alkuperäinen ideani oli pysyä pelkässä tutkimuksellisessa opinnäytetyössä eikä tehdä toiminnallista osuutta ollenkaan. Sain kuitenkin aihe-esittely seminaarista idean rakentaa esimerkkivideon tukemaan opinnäytetyöni tekstiosuutta ja olen onnellinen, että sen tein, sillä esimerkkivideo pohjustaa todella hyvin kirjoitettua tekstiä. Keräsin koko opinnäytetyöprosessin ajan esimerkkejä omaan käyttööni ja oman oppimiseni tueksi, joten miksi en näyttäisi niitä myös muille, jotta se helpottaisi lukijaa myös ymmärtämään mistä on kyse. Esimerkkivideoista tuli mielestäni onnistunut, sillä se sisältää todella monipuolisesti erilaisia leikkauksia erityyppisistä videoista.

Opinnäytetyöprosessin edetessä huomasin konkreettisten esimerkkien tärkeyden aiheen selkeyttämisessä. Jos lähtisin rakentamaan nyt opinnäytetyötäni, käyttäisin ehdottomasti enemmän aikaa esimerkkivideon suunnitteluun ja toteuttamiseen niin, että kuvaisin ja editoisin näkymättömät leikkaukset itse, sillä se varmasti hyödyttäisi opittua paljon ja opinnäytetyöhön

pystyisi selittämään tarkemmin teknisestä toteutuksesta ja siitä, mitä kuvatessa sekä editoidessa kannattaa tehdä.

Työn sisältö on mielestäni onnistunut ja olen löytänyt mielestäni hyviä ydinkohtia, jotka kertovat aiheestani olennaisimman. Aihe on ajankohtainen, sillä TikTokissa näkymättömät leikkaukset ovat saaneet upeaa nostetta ja näkymättömiä leikkauksia näkyy yhä useammin elokuvissa ja tv-sarjoissa, kun niitä osaa etsiä. Opinnäytetyöni opetti minulle paljon videoeditoinnista ja varsinkin jatkuvuuden tärkeydestä länsimaalaisessa video- ja elokuvateollisuudessa. Myös prosessin edetessä huomasin kehittyneeni paljon lähdekriittisyydessä sekä muutenkin lähteiden etsinnässä.

Tavoitteenani oli rakentaa opas näkymättömien leikkauksien maailmaan ja mielestäni työstäni tuli hyvä kattava tietoisuus aiheeseen, josta lukija saa varmasti tarvitsemaansa tietoa ja mahdollisuuden lähtemään pohtimaan aihetta eteenpäin. Jatkotutkimuksena mielestäni näkymättömien leikkauksien tekniseen toteuttamiseen on mahdollista tutustua enemmän, esimerkiksi jos itse tekee näkymättömillä leikkauksilla videon, sen teknistä toteuttamista voi lähteä pohtimaan eteenpäin. Myös videoiden jatkuvuus on mielenkiintoinen aihe, minkä parissa työskentelyä on mahdollista jatkaa. Nämä molemmat ovat tärkeitä aiheita videoiden editoinnista ja osana laajempaa kokonaisuutta.

Tavoitteenani oli kasata helposti lähestyttävä ja selkeä kokonaisuus, josta on apua videoiden editoijalle. Koen, että onnistuin tässä tavoitteessa, sillä mielestäni työni on laadukas ja luotettava kokonaisuus, joka antaa varmasti tärkeää tietoa näkymättömistä leikkauksista kiinnostuneille. Opinnäytetyöni on kokonaisuudessa ollut todella onnistunut ja kehittävä projekti.

Lähteet

- 2bridges. 2017. What is the Invisible Cut? 2bridges Production.
<https://www.2bridges.nyc/nycblog/what-is-the-invisible-cut/>.
 15.2.2023.
- Aldredge, J. 2022. The Invisible Editor: A Guide to Continuity Editing for Film and Video. Soundstripe. <https://www.soundstripe.com/blogs/the-invisible-editor-a-guide-to-continuity-editing-for-film-and-video>.
 2.5.2023.
- Anastasile. 2022. More makeup transitions and tutorials on profile. 8.8.2023.
<https://vm.tiktok.com/ZGJuSABrh/>. 1.5.2023.
- Anttila J., Hassinen, A. & Vainionpää, P. 1996. Elokuvakerronnan alkeet. Helsinki: Opetushallitus.
- Backstage. 2022. What is a Long Take? Backstage.
<https://www.backstage.com/magazine/article/tips-shooting-long-take-12816/>. 21.4.2023.
- Beacham, F. 2022. Using Invisible Edits in Video Production. Broadcast Beat.
<https://www.broadcastbeat.com/using-invisible-edits-in-video-production/>. 15.2.2023.
- Bernstein, S. 2023. Types of film transitions. Adobe.
<https://www.adobe.com/creativecloud/video/discover/types-of-film-transitions.html>. 15.2.2023.
- Bhargava, V. 2022. Top TikTok Transitions and Why They Work for Marketing. Radarr. <https://www.radarr.com/blog/top-tiktok-transitions-and-why-they-work-for-marketing/>. 20.4.2023.
- Brown, B. 2020. The Basics of Filmmaking: Screenwriting, Producing, Directing, Cinematography, Audio, & Editing. Oxfordshire: Routledge.
- Dancyger, K. 2019. The Technique of Film & Video Editing: History, Theory, and Practice. New York: Routledge.
- Chandler, G. 2009. Film Editing: Great Cuts Every Filmmaker and Movie Lover Must Know. Kalifornia: Michael Wiese Productions.
- CinemaTyler. 2021. "Writer/Director David Lowery Reveals How He Manipulates Time [Video Essay]". Youtube-video.
<https://www.youtube.com/watch?v=Aoh9o3ZHPqA&t=3s>. 25.3.2023.
- Crow, D. 2019. Alfred Hitchcock's Rope and the Illusion of the Uninterrupted Take. Den of Geek. <https://www.denofgeek.com/movies/alfred-hitchcock-s-rope-and-the-illusion-of-the-uninterrupted-take/>.
 15.2.2023.
- Cuarón, A. 2007. Children of Men. Strike Entertainment. Yhdistynyt kuningaskunta.
- Curran, B. 2020. All 34 Hidden Cut We Spotted in 1917. Screen Rant.
<https://screenrant.com/1917-movie-secret-cuts-one-shot-trick-scenes-where/>. 15.2.2023.
- Deguzman, K. 2021. What is Continuity Editing in Film? Definition and Editing Techniques. Studio Binder. <https://www.studiobinder.com/blog/what-is-continuity-editing-in-film/>. 15.2.2023.
- Duffer, M. & R. 2016. Stranger Things. 21 Laps Entertainment. Yhdysvallat.

- Fisher, K. 2019. A Brief History of One-Shot Film. Film School Rejects. <https://filmschoolrejects.com/one-shot-films>. 15.2.2023.
- Editor. 2019. How "Invisible Cuts" is Revolutionizing Video Editing? Flat World Solutions. <https://blog.flatworldsolutions.com/how-invisible-cuts-is-revolutionizing-video-editing/>. 15.2.2023.
- Fryer, K. 2023. The History of Editing Technique. Sutori. <https://www.sutori.com/en/story/the-history-of-editing-techniques--6MFNPbK81dve8yXXPGegQKMP>. 28.4.2023
- Garam, K. 2020. 3 helppoa ja hauskaa videosiirtymää – vinkit erilaisiin videoleikkauksiin. Kuulu. <https://blog.kuulu.fi/helipot-ja-hauskat-videosiirtymat>. 8.3.2023.
- Heckmann, C. 2022. What is a Fade Transition – How & Why to Use Them Explained. Studiobinder. <https://www.studiobinder.com/blog/fade-transition-definition/>. 23.4.2023.
- Heckmann, C. 2021. What is a Film Cut – Editing Cuts and Transitions Explained. Studiobinder. <https://www.studiobinder.com/blog/what-is-a-film-cut-definition/>. 15.2.2023.
- Hellerman, J. 2020. Editing 101: What is Continuity Editing? No Film School. <https://nofilmschool.com/what-is-continuity-editing>. 2.5.2023.
- Hitchcock, A. 1948. Rope. Transatlantic Pictures. Yhdysvallat.
- Imagor, T. 2021. 3 Easy TikTok Transitions: A Beginner's Guide. Make Use Of. <https://www.makeuseof.com/tiktok-transitions-beginners-guide/>. 20.4.2023.
- Iñárritu, A. 2014. Birdman. Fox Searchlight Pictures. Yhdysvallat.
- In_the_nic_of_time. 2023. I mean... I guess. 23.3.2023. TikTok. <https://vm.tiktok.com/ZGJuSBDu1/>. 1.5.2023.
- Itäkangas, L. 2018. Oscar-voittaja Birdman on taikatemppu, jossa todellisuudet risteävät. Yle. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/03/23/oscar-voittaja-birdman-on-taikatemppu-jossa-todellisuudet-risteavat>. 15.2.2023.
- Jacobs, M. 2023. What Is Continuity Editing In Film? Definition & Examples of This Editing Technique. Film Making Life Style. <https://filmlifestyle.com/what-is-continuity-editing-in-film/>. 2.5.2023.
- Kivi, E. & Pirilä, K. 2008. Elävä kuva – elävä ääni. Toinen osa, Leikkaus. Helsinki: Like.
- Kivi, E., Hintikka, H., Hietaranta, J. & Pirilä, K. 2005. Elävä kuva – elävä ääni. Ensimmäinen osa, Otos. Helsinki: Like.
- Koppa. 2022. Leikkaukset ja siirtymät. Jyväskylän yliopisto. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/tvt/videotuotanto/videoeditointi/leikkaukset-ja-siirtymat>. 25.4.2023.
- MasterClass. 2021. How To Maintain Continuity in Film: 10 Continuity Editing Techniques. Master Class. <https://www.masterclass.com/articles/continuity-editing-in-film-explained>. 15.2.2023.
- Meganciafre. 2022. Fluffy hair is out to play. 23.10.22. TikTok. <https://vm.tiktok.com/ZGJuSftHQ/>. 1.5.2023.
- Mendelovich. 2020. 1917 Movie Review: One (Too) Long (Boring) Take in an Overrated Film. YM Cinema Magazine. https://ymcinema.com/2020/01/15/1917-movie-review-one-too-long-boring-take-in-an-overrated-film/?utm_content=cmp-true. 24.4.2023.
- Mendes, S. 2019. 1917. DreamWorks Pictures. Yhdistynyt kuningaskunta.
- Murch, W. In the blink of an eye. 2001. Los Angeles: Silman-James Press.

- Nedomansky, V. 2013. Alfred Hitchcock: Hiding the Cuts in Rope. Vashi Visuals. <https://vashivisuals.com/alfred-hitchcock-hiding-cuts-rope/>. 15.2.2023.
- New York Film Academy. 2018. The Art of Long Take. New York Film Academy. <https://www.nyfa.edu/student-resources/art-long-take/>. 21.4.2023
- Nummelin, J. 2005. Valkoinen hehku: Johdatus elokuvan historiaan. Tampere: Vastapaino.
- Olsen, C. 2021. Why Alfred Hitchcock Filmed 'Rope' to Look Like a Single Take. Collider. <https://collider.com/why-does-alfred-hitchcock-rope-look-like-one-take/>. 15.2.2023.
- Partry, J. 2017. Invisible Cuts: a new Trend in Video Editing. Medium. <https://medium.com/applaudience/invisible-cuts-a-new-trend-in-video-editing-b858ede7403d>. 15.2.2023.
- Pengpengcleo. 2023. You blow my mind. 24.1.2023. TikTok. <https://vm.tiktok.com/ZGJuS98gT/>. 1.5.2023.
- Pramaggiore, M & Wallis, T. 2020. Film: a critical introduction. Lontoo: Laurence King Publishing.
- Ramsden, S. 2022. "How to fake a LONG TAKE with hidden cuts! 4 editing tricks". Youtube-video. <https://www.youtube.com/watch?v=NkdHY74uatQ>. 7.3.2023.
- Renée, V. 2013. Understanding the Hidden Editing in Hitchcock's 'Rope'. <https://nofilmschool.com/2013/10/understanding-hidden-editing-in-hitchcocks-rope>. 21.4.2023.
- Sarkar, D. 2022. 10 Best Long Takes in Film History. Flickside. https://flickside.com/best-long-takes-in-movies/?utm_content=cmp-true. 17.4.2023.
- Singgih, P. 2018. The Narrative Benefits of the Long Take. Film School Rejects. <https://filmschoolrejects.com/the-narrative-benefits-of-the-long-take/>. 17.4.2023.
- Sm6band. 2022. He's an Emo boi. 4.10.2022. TikTok. <https://vm.tiktok.com/ZGJuSUbqQ/>. 1.5.2023.
- Stokem, R. 2022. How Time Becomes Immersive: Why One-Shot Films Matter. CBR. <https://www.cbr.com/one-shot-films-important-rope-1917/>. 15.2.2023.
- Studiobinder. 2018. "3 Strategies Behind the Best Long Takes". Youtube-video. <https://www.youtube.com/watch?v=h9AEYFYPYTM>. 21.4.2023.
- Thrift, M. 2020. Hot takes: a short history of the one-shot movie in 11 attempts. BFI. <https://www.bfi.org.uk/lists/single-take-films>. 15.2.2023.
- Vaughn, M. 2017. Kingsman: The Golden Circle. Marv Films. Yhdistynyt kuningaskunta.
- Wave. 2022. The single shot, the differences of the long take, and its effect in the viewer. Wave. <https://wavefilmmakers.com/the-single-shot-and-its-effects-in-the-viewer/>. 15.2.2023.
- Wright, E. 2004. Shaun of the Dead. Studiocanal. Yhdistynyt kuningaskunta.
- Yunabugs. 2023. I finally for a new mustard. 3.4.2023. TikTok.